Lietas arhīva Nr. C-0770-18/7

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpils tiesa šādā sastāvā
tiesnese I.Vaivode
ar sekretāri S.Timofejevu
piedaloties prasītāja pārstāvim-/pers. B/

2018.gada 25.maijā

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Inkasso" prasībā pret /pers. C/ par parāda uz zaudējumu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Inkasso" (turpmāk arī prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. C/ (turpmāk-arī atbildētājs) par parāda uz zaudējumu piedziņu. Prasībā norādīts, ka 2016.gada 12.janvārī starp AS "Dagne" un atbildētāju noslēgts Atgriezeniskā finanšu līzinga līgums Nr.EK16-011201, saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts aizdevums EUR 3400 apmērā transportlīdzekļa Audi A4 , valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ iegādei , ar atmaksas termiņu līdz 2021.gada 20.janvārim. Transportlīdzeklis palika atbildētāja turējumā. 2017.gada 1.martā atbildētājam nosūtīts brīdinājums par atmaksas kavējumu. Uz brīdinājuma sastādīšanas dienu atbildētāja parāds bija EUR 1148,18 un sastāvēja no pamatparāda EUR 270,35,nokavējuma procentiem EUR 552,12 un līgumsoda EUR 325,71. 2017.gada 31.martā prasītājs pieņēma lēmumu izmantot savas tiesības un pārtraukt līgumu pirms termiņa un pieprasīt no atbildētāja pirms termiņa atmaksāt visas nesamaksātās summas un izpildīt visas līgumā noteiktās saistības. Atbildētājs maksājumus neveica. 2016.gada 20.decembrī starp AS "Dagne" un prasītāju noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasītājam cedētas prasījuma tiesības pret atbildētāju EUR 3257,09 apmērā. 2017.gada 10.aprīlī atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par cesiju. Prasījuma summa pirms līzinga priekšmeta realizācijas sastādīja EUR 4134,92.Prasītājs pārdeva trešajai personai līzinga objektu par EUR 1900. Saskaņā ar Līzinga līguma 6.8.punktu, no iegūtās summas atņemta nesaņemto procentu summa EUR 552,12 un daļa no neapmaksātās pamatsummas EUR 1347,88 apmērā .Uz prasības iesniegšanas tiesā dienu, prasījuma summa ir EUR 2648,32, ko sastāda parāda pamatsumma EUR 1909,21, līgumsods EUR 325,71 un zaudējums EUR 413,40 , kas radies sakarā ar līzinga objekta pārņemšanu no atbildētāja, transportlīdzekļa novērtēšanas akta pasūtīšanas, pārdošanas izmaksām, dažāda juridiska rakstura dokumentu sastādīšanu un juridisko pakalpojumu izmantošanu. Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1651., 1652., 1716., 1720., 1759., 1770., 1775., 1779., 1763., 1765., 1828.pantiem.

Atbildētājam tika nosūtīts paziņojums par rakstveida paskaidrojuma sniegšanu. Līdz prasības izskatīšanas dienai no atbildētāja paskaidrojumi netika saņemti.

Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un apmērā. Lūdza prasību apmierināt un taisīt lietā aizmugurisku spriedumu.

Atbildētājs uz tiesas sēdi neieradās, par neierašanās iemesliem tiesai neziņoja. Par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājam ir paziņots likumā noteiktajā kārtībā. Tiesa atzina, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lieta izskatāma bez atbildētāja klātbūtnes.

Civilprocesa likuma 208.[1] pants nosaka, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Pamatojoties uz apstākli, ka atbildētājs paskaidrojumu par prasību nav sniedzis, uz tiesas sēdi nav ieradies un nav paziņojis neierašanās iemeslus, tiesa atzīst, ka lietā ir taisāms aizmuguriskais spriedums, jo nav konstatējami Civilprocesa likuma 208.[1] panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

Uzklausījusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus, novērtējusi rakstveida pierādījumus un prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka 2016.gada 12.janvārī starp AS "Dagne" un atbildētāju noslēgts Atgriezeniskā finanšu līzinga līgums Nr.EK16-011201, saskaņā ar kuru atbildētājam piešķirts finansējums transportlīdzekļa Audi A4 iegādei EUR 3400 apmērā, ar samaksu līdz 2021.gada 20.janvārim un procentu likmi 27% gadā.

2016.gada 20.decembrī starp prasītāju un AS "Dagne" noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasītāja ieguva prasījuma tiesības, kas izriet no Atgriezeniskā finanšu līzinga līguma.

Saskaņā ar līgumu atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu un procentu maksājumus līdz katra mēneša 20.datumam.Atbildētājs nepildīja uzņemtās saistības, līdz ar ko prasītājs nosūtīja atbildētājam brīdinājumu par saistību kavējumu nosakot termiņu parāda samaksai.

Saskaņā ar Līguma 9.3.1.punktu, prasītājs ir tiesīgs pārtraukt līgumu pirms termiņa un prasīt ,lai līzinga ņēmējs pirms termiņa atmaksā neizmaksāto pamatsummu, procentus par finansējuma izmantošanu [..], ja līzinga ņēmējs ilgāk kā 30 kalendārās dienas neveic vai neveic pilnā apmērā līzinga maksājumus saskaņā ar grafiku un līguma noteikumiem. Saskaņā ar līguma 9.4.punktu pēc vienpusējās atkāpšanās no līguma atbildētājam pēc prasītāja pieprasījuma bija jānodod prasītājam līzinga objekts.

Ņemot vērā, ka atbildētājs maksājumus neveica, prasītāja Valde 2017.gada 31.martā pieņēma lēmumu pārtraukt līgumu pirms termiņa un prasīt līzinga ņēmējam pirms termiņa atmaksāt nesamaksāto summu, procentus ,kā arī izpildīt visas saistības pēc līguma; atgriezt transportlīdzekli Audi A4 .

2017.gada 3.aprīlī starp līzinga devēju AS "Dagne" un atbildētāju noslēgta Vienošanās Nr.1/2016/EK16-012604 par saistību izpildes pārtraukšanu ,saskaņā ar kuru puses vienojās par Līguma Nr.EK16-011201 darbības pārtraukšanu ar 2017.gada 31.martu un AS "Dagne" saņēma no atbildētāja transportlīdzekli Audi A4 zaudējuma kompensācijai.

Saskaņā ar līguma 9.6.punktu, ja līguma darbība tiek izbeigta pirms termiņa vai prasītāja vienpusēji atkāpjas no līguma, prasītājs ir tiesīgs pārdot līzinga objektu par brīvo cenu. No līzinga objekta pārdošanas iegūtie līdzekļi tiek novirzīti līzinga ņēmēja saistību izpildei un ar līzinga objekta pārņemšanu un pārdošanu saistīto izdevumu dzēšanai. Līzinga ņēmējam, rakstiski vienojoties ar prasītāju, noteiktajā termiņā un apmērā ir jāsedz starpība starp līzinga ņēmēja neapmaksāto pamatsummu un ar līzinga objektu pieņemšanu, trūkumu vai bojājumu novēršanu un pārdošanu saistīto izdevumu kopsummu un cenu, par kādu prasītāja saskaņā ar šī punkta noteikumiem pārdod līzinga objektu trešajai personai.

Prasītājs norāda ,ka ir realizējis līzinga objektu par EUR 1900. Prasītājs atgūtos naudas līdzekļus novirzīja procentu samaksai un daļējai pamatparāda dzēšanai, tādējādi atbildētāja pamatparāds ir EUR 1909,21.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt gan līgumsodu, gan arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Līguma 7.1.punktu līgumsods par termiņā neveiktu procentu vai pamatsummas maksājumu noteikts 0,5% dienā.

Prasītājs norāda ,ka ir aprēķinājis līgumsodu uz 2017.gada 31.martu,kad pamatparāda summa bija EUR 3257,09 ,tādēļ prasa piedzīt līgumsodu EUR 325,71 apmērā.

Izvērtējot līgumsoda apmēru, ievērojot vispārējos taisnīguma un samērīguma principus, kā arī ņemot vērā Civillikuma 1716.pantā veiktos grozījumus, kas nosaka līgumsoda maksimālo apmēru 10% apmērā no galvenās parādsaistības, tiesa atzīst, ka līgumsods ir nosakāms 10% apmērā no galvenās parādsaistības summas, kas norādīta prasības pieteikumā ,tas ir, EUR 1909,21 un no atbildētāja par labu prasītājam ir jāpiedzen līgumsods EUR 190,92 apmērā. Prasība par līgumsoda piedziņu EUR 134,79 apmērā (EUR 325,71-EUR 190,92) ir jānoraida.

Civillikuma 1805.pants nosaka, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku. Civillikuma 1806.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka cesionārs gan neiegūst ar cesiju vairāk un lielākas tiesības, nekā bijušas cedentam, bet pats prasījums pāriet uz viņu ar visām pie tā piederīgām un cesijas brīdī jau pastāvošām tiesībām, pat arī tad, ja tās būtu pamatotas uz personīgu labvēlību pret cedentu, ciktāl par tām nav tieši noteikts izņēmums no šā noteikuma. Vēl nenomaksātie prasījuma procenti, ja tie nav tieši pielīgti, arī pāriet uz cesionāru.

2016.gada 20.decembrī starp AS "Dagne" un prasītāju noslēgts Cesijas līgums, saskaņā ar kuru prasītājam cedētas prasījuma tiesības pret atbildētāju EUR 3257,09 apmērā. 2017.gada 10.aprīlī atbildētājam nosūtīts paziņojums par cesiju.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītājs ir ieguvis tiesības prasīt no atbildētāja līguma izpildi.

Prasītājs norāda, ka līzinga objekta pārņemšana no atbildētāja, transportlīdzekļa novērtēšanas akta pasūtīšana, pārdošanas izmaksas, dažāda juridiska rakstura dokumentu sastādīšana un juridisko pakalpojumu izmantošana radīja prasītājam zaudējumus EUR 413,40 apmērā.

Civillikuma 1770.pants nosaka, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Atbilstoši Civillikuma 1775.pantam, zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir nepieciešams pieradīt trīs priekšnoteikumus – tiesību aizskārēja vainojama prettiesiska un neattaisnojama darbība vai bezdarbība; zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību vai bezdarbību.

Lietas materiāliem pievienots rēķins Nr.17/100 par juridisko pakalpojumu sniegšanu EUR 250 apmērā, rēķins Nr.170014 par automašīnas sagatavošanu pārdošanai un realizācija Audi A4, KF7973 EUR 115 apmērā un čeks par auto diagnostiku EUR 48,40 ,kopā EUR 413,40.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka šie zaudējumi prasītājam radušies atbildētāja vainas dēļ. Tiesas ieskatā šie zaudējumi ir radušies tiešā cēloņsakarībā ar atbildētāja bezdarbību.

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētājs tiesai nav iesniedzis pierādījumus par to, ka parāds un zaudējums būtu samaksāts. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja parāda un zaudējuma aprēķinu, tādēļ no atbildētāja par labu prasītājam jāpiedzen pamatparāds EUR 1909,21, līgumsods EUR 190,92 un zaudējumi EUR 413,40, pavisam kopā EUR 2513,53.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu,uz prasītāja lūguma pamata prasītājam nosakāmas tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājam jāpiedzen sekojoši tiesas izdevumi: valsts nodeva EUR 334,91 (EUR2504,32-EUR2143)x4%+EUR320,10=EUR 334,91) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,20 apmērā, pavisam kopā EUR 338,11.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^{1} pantu atbildētājam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 5 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.,93.-97., $208.^{1}$-$208.^{4}$, $204.^{1}$pantiem, tiesa

nosprieda:

SIA "Inkasso" prasību pret /pers. C/ par parāda un zaudējuma piedziņu apmierināt daļēji:

piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/ par labu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Inkasso" ,reģistrācijas numurs 40103272013 , pamatparādu EUR 1909,21, līgumsodu EUR 190,92 un zaudējumus EUR 413,40, kopā EUR 2513,53 (divi tūkstoši pieci simti trīspadsmit euro,53 centi) kā arī tiesāšanās izdevumus EUR 338,11(trīs simti trīsdesmit astoņi euro,11 centi), pavisam kopā piedzīt EUR 2851,64; noraidīt prasību daļā par līgumsoda piedziņu EUR 134,79 apmērā.

Noteikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Inkasso" ,reģistrācijas numurs 40103272013 tiesības par laiku no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas EUR 1909,21.

Noteikt /pers.C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 5 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā dienas.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā iesniedzot sūdzību Daugavpils tiesā ,bet atbildētājs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma taisīšanas dienas ir tiesīgs iesniegt tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Spriedums sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2018.gada 25.maijā.

Tiesnese I.Vaivode.